

2020-1-TR01-KA227-ADU-097696

Îmbogățirea vieții seniorilor prin art-terapie

Modulele Elistat

Terapia prin artă pentru seniori

Modulul

02

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

Modulele Elistat

Modulul 02

Conținutul modulului

1. Lucrul cu vârstnicii în art-terapie: ce trebuie să știți
2. Amenajarea sălii de art-terapie pentru practicile individuale și de grup
3. Planificarea unei ședințe pentru un grup sau pentru un individ
4. Managementul grupului în artterapie
5. Evaluarea în art-terapie

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

Rezultatele învățării

Cunoștințele, aptitudinile și atitudinea necesare pentru a fi dobândite în cadrul modulului

- Înțelegerea nevoilor seniorilor și comunicarea cu aceștia prin art-terapie
- Organizarea sălii și planificarea ședinței pentru aplicații individuale și de grup
- Punerea în aplicare a activităților individuale și de grup
- Evaluarea rezultatelor unei sesiuni de terapie prin artă
- Crearea unui mediu de învățare adecvat pentru persoanele în vârstă

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Subiectul principal al modulului

1. Cine sunt seniorii? Dincolo de stereotipuri
2. Planificarea unei sesiuni de terapie prin artă
3. Organizarea unor sesiuni individuale și de grup
4. Evaluarea rezultatelor

Materiale și documente ale modulului

Manual de curs

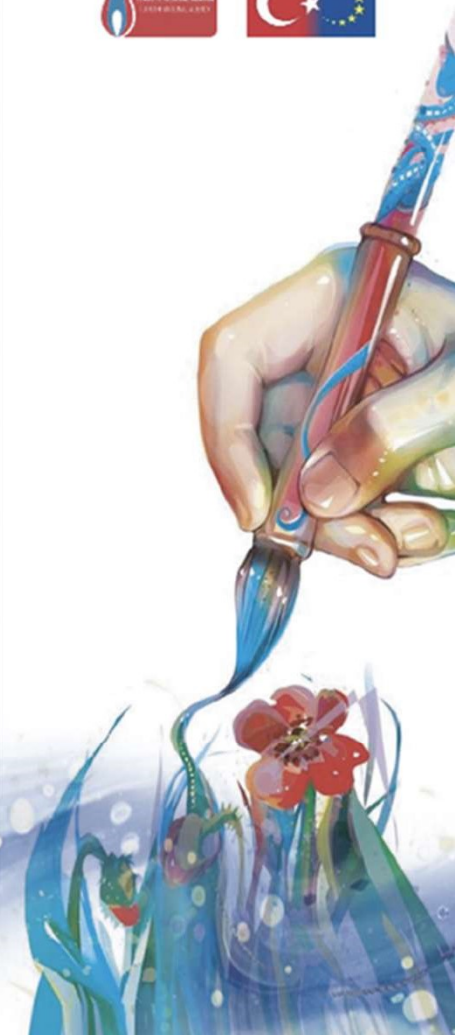
Curriculum

Instrumente vizuale

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Lucrul cu seniorii în terapia prin artă

Fiți conștienți de propria percepție asupra persoanelor în vârstă

- Acesta are o influență profundă asupra procesului de lucru, de la stabilirea obiectivelor, alegerea metodelor, comunicarea și oferirea de feedback.
- Gândiți-vă în prealabil la modul în care comunicați de obicei cu persoanele în vârstă. Dar cu persoane de vârsta dumneavoastră sau mai tinere? Există diferențe? Dacă da, de ce? Sunt de dorit aceste diferențe?
- Analizați-vă percepția și puneți la îndoială ideile preconcepute pe care se bazează.

Persoanele în vârstă nu sunt un grup omogen, ci indivizi cu nevoile, interesele și dorințele lor.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Lucrul cu seniorii în terapia prin artă

Ageismul se referă la stereotipuri (modul în care gândim), prejudecăți (modul în care ne simțim) și discriminare (modul în care acționăm) față de alții sau față de noi înșine pe baza vârstei (OMS, 2021).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Lucrul cu seniorii în terapia prin artă

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

- Ageismul afectează, de asemenea, modul în care seniorii se percep pe ei înșiși și capacitățile lor, consolidând astfel stereotipurile de sine.
- În timp ce art-terapia poate fi concepută ca o activitate de autoasigurare și de responsabilizare pentru persoanele în vârstă.

Sursa : Darwin,J., & Pupius, M., (2019).
Mindful ageing. ResearchGate

Lucrul cu seniorii în terapia prin artă

Lucruri de reținut (1)

- Există o mare diversitate în cadrul grupului țintă: vârstă, etnie, educație, cunoștințe de informatică, capacitate cognitivă și fizică și venituri. Va trebui să recunoașteți această diversitate și să învățați să cunoașteți nevoile specifice ale cursanților pentru a oferi o formare eficientă și de lungă durată.
- Țineți cont de diferențele naționale dintre țări în ceea ce privește obiceiurile, alfabetizarea etc.

Sursa: e-Protect Erasmus + proiect, IO3. e-Protect Train-the-Trainer toolkit

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Lucrul cu seniorii în terapia prin artă

Lucruri de reținut (2)

- Luați în considerare problemele de sănătate comune (de exemplu, probleme de vedere/auz) pe care le pot avea cursanții.
- Nu subestimați capacitățile seniorilor
- Persoanele în vârstă pot fi adesea tratate în mod greșit ca niște copii care au nevoie de o adaptare excesivă. În realitate, adulții în vârstă sunt capabili să învețe și să proceseze foarte mult cu motivația și sprijinul potrivit.
  - Capacitatea de a învăța nu scade odată cu îmbătrânirea. Stilurile de învățare sunt cele care se schimbă.

Sursa: -Protect Erasmus + proiect, IO3. e-Protect Train-the-Trainer toolkit

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Lucrul cu seniorii în terapia prin artă

Activitate față în față: Post-it-uri pentru a combate ageismul

Distribuiți grupului post-it-uri de două culori diferite. Aceștia au opțiunea de a desena sau de a scrie. Pe un post-it de o culoare, ei scriu sau desenează un stereotip despre persoanele în vârstă. În celălalt post-it de cealaltă culoare, ei scriu sau desenează o modalitate de a combate acest stereotip. Grupul poate apoi să discute:

- Care sunt principalele stereotipuri despre persoanele în vârstă? Care sunt cele mai greu de suportat?
- Cum se pot combate aceste stereotipuri? Care sunt cele mai eficiente modalități de educare a societății cu privire la acestea?

Drepturi de autor : Raw Pixels

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Lucrul cu seniorii în terapia prin artă

Activitate online: Super-erou senior

Această activitate online ne face să reflectăm asupra percepției noastre asupra îmbătrânirii într-o manieră pozitivă și plină de resurse. Mai întâi, desenați cum vă imaginați la 80 de ani. Apoi, desenați un supererou senior.

Percepția ta despre îmbătrânire este mai degrabă pozitivă sau negativă?

De ce?

- Uită-te la supereroul tău, care sunt principalele sale puteri?
- În ce fel acest supererou îți reconfortează percepția ta asupra vârstei?

Drepturi de autor: Adobe Stock

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Amenajarea sălii de art-terapie pentru practici individuale și de grup

Stabilirea unei camere funcționale, primitoare și confortabile este o parte integrantă a cursurilor de art-terapie.

1. Camera dvs. trebuie să fie confortabilă și intimă, pentru ca persoana să se simtă în largul ei și să se angajeze în procesul vulnerabil al terapiei.
2. O cameră confortabilă poate fi creată prin culori, texturi, mirosuri și sunete.
3. Spațiul ar trebui să fie, de asemenea, funcțional: ușor de curățat, aprovizionat cu produsele necesare, spațios etc.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/art-therapy-room/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Amenajarea sălii de art-terapie pentru practici individuale și de grup

4. De asemenea, este posibil să aveți nevoie de spațiu de depozitare într-o cameră separată sau într-un loc deschis din punct de vedere vizual.
5. Camera dumneavoastră de art-terapie trebuie să fie suficient de mare atât pentru munca individuală, cât și pentru cea de grup.
6. Cerințele de mobilier includ de obicei o zonă de ședere pentru discuții, precum și o zonă de creație care să conțină mese, scaune, materiale de artă și spațiu de depozitare.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/art-therapy-room/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Amenajarea sălii de artterapie pentru practici individuale și de grup

Camera de art-terapie este un excelent canal de auto-exprimare pentru tine ca terapeut.

1. Amenajarea spațiului de terapie prin artă reflectă modul în care apreciați arta și creativitatea și reprezintă o oportunitate de a vă invita clienții să se bucure de același spațiu artistic ca și dumneavoastră.
2. Fiecare persoană care intră într-un spațiu de art-terapie va folosi spațiul pentru a forma o relație unică cu acel spațiu și cu terapeutul. Prima impresie este importantă, deoarece acesta va fi un loc în care se va construi încrederea și în care se va desfășura o muncă intenționată și atentă.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/art-therapy-room/> ;
<https://www.routledgehandbooks.com/doi/10.4324/9781315779799.ch3>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Configurarea camerei de terapie prin artă

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Întrebări pe care trebuie să vi le puneți înainte de a amenaja o sală de art-terapie: aspecte practice (1)

1. Este camera mea suficient de mare pentru sesiuni de grup?
2. Am materialele necesare pentru exprimarea creativă a artei?
3. Am suficiente materiale pentru a permite alegeri individuale?
4. Am spațiu de depozitare pentru materialele de artă? Pentru lucrările de artă care trebuie să se usuce?
5. Sunt mesele/birourile adecvate pentru lucrările de artă? Pot fi ușor de curățat și de mutat?

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/set-up-therapy-practice/>

Configurarea camerei de terapie prin artă

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

Întrebări pe care trebuie să vi le puneți înainte de a amenaja o sală de art-terapie: aspecte practice (2)

6. În cazul în care trebuie să împărțiți camera cu altcineva, este acest spațiu proiectat și organizat astfel încât să se potrivească cel mai bine nevoilor anumitor grupuri de clienți și să maximizeze potențialul terapeutic?
7. Este sala de terapie prin artă accesibilă pentru persoanele cu dizabilități (de exemplu, scările de acces în clădirea dvs., ușa de acces, spațiul din sală, locurile de parcare sau punctele de coborâre ușoară pentru clienți și îngrijitori)?
8. Sunt disponibile resurse și ajutoare în cadrul de îngrijire?

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/set-up-therapy-practice/>

Configurarea camerei de terapie prin artă

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Întrebări pe care trebuie să vi le puneți înainte de a amenaja o cameră de art-terapie: atmosfera

1. Spațiul pare primitiv și confortabil?
2. Să adaug câteva plante, lumânări, citate cu imagini inspiratoare și motivaționale, covoare, perne, zone de ședere pentru citit, schițat, vorbit, muzică și o iluminare unică?
3. Ce spune acest spațiu despre mine ca specialist în artă?
4. Mi-ar plăcea să urmez o ședință de art-terapie într-un astfel de loc?
5. Camera de art-terapie provoacă împărtășirea emoțiilor și sentimentelor?

Activitate față în față: Inspirație pentru camera de art-terapie

- Dacă înființați o cameră de art-terapie de la zero, creați un panou cu imagini inspiraționale cu design, citate și alte idei pentru viitoarea cameră de art-terapie.
- Caută exemple de camere de art-terapie pe Pinterest sau alte bănci de imagini și tipărește imaginile cu ideile pe care ai vrea să le implementezi sau să le adaptezi în camera ta de art-terapie.
- Atașați-le la tablă.

Copyright: upklyak on FreePik

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Stabilirea unor reguli în camera ta de terapie prin artă

Pentru a vă ajuta să păstrați camera de terapie prin artă bine organizată și funcțională pentru clienții dumneavoastră, sunt necesare câteva reguli.

- Regulile ar trebui să fie afișate în sala de terapie prin artă sub forma unui memento prietenos.
- Printre regulile comune se numără returnarea materialelor de artă la locul lor inițial, curățarea obiectelor de artă vărsate și respectarea spațiului celorlalți participanți.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/art-therapy-room/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Activitate online: Stabilirea unor reguli pentru camera de art-terapie

- Gândiți-vă la câteva reguli pe care ați dori să le aplicați în camera dumneavoastră de art-terapie, completând tabelul.
- Gândiți-vă la modul în care le-ați putea formula cu amabilitate și politețe.
- Afișați-le în camera dumneavoastră de art-terapie.

Ce acțiuni simple aplicate de participanții la sesiuni v-ar ușura munca?

Ce acțiuni simple aplicate de participanții la sesiuni ar facilita munca celorlalți participanți

Ce reguli de comunicare ar facilita procesul de art-terapie?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Stabilirea practicii de terapie prin artă

Ce ar trebui să vă întrebați înainte de a începe (1)

1. Sunt calificat din punct de vedere profesional pentru a oferi terapia pe care o ofer? Am experiența și competențele profesionale necesare pentru a gestiona un număr de cazuri? Sunt supravegheat de colegi?
2. Ce tip de ateliere voi oferi? Individuale? De grup? În prezența? Online? Intenționez să mă concentrez pe o specialitate psihologică în special?
3. Sunt bine informat și încrezător în responsabilitățile mele legale și etice față de participanți?

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/set-up-therapy-practice/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Stabilirea practicii de terapie prin artă

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Ce ar trebui să vă întrebați înainte de a începe (2)

4. Lucrez cel mai bine în cadrul unei echipe?
5. Care este principala mea motivație pentru a-mi înființa cabinetul?
6. Am stabilit o rețea de recomandare a participanților și a altor profesioniști?
7. Sunt bun la gestionarea propriului timp? 8. Sunt bun la gestionarea propriilor mele resurse?

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/set-up-therapy-practice/>

Stabilirea practicii de terapie prin artă

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Materiale folosite în art-terapie

Pictură	Desen	Sculptură	Colaj
Vopsele acrilice Culori de apă Pictură cu degetele Pictură cu spray Pensule Reviste Hârtie Canva Plăci de imprimare cu gel Sabloane Stampile	Pensule Pixuri Pasteluri Cărbune de lemn Cretă Markere Creioane Jurnale Hârtie Gumă de șters Ascuțitoare	Lut Argilă polimerică Argilă de hârtie Machetă Unelte de sculptură Obiecte decorative Aluat Rulmenți Obiecte de pictură Obiecte de desen Obiecte de colaj Mulaje	Hârtie cu model Reviste Jurnale Hârtie Adeziv Scrisori Carton Abtilduri Stampile Obiecte de pictură Obiecte de desen
Scris	Poze	Textile	Digitale
Pensule Pixturi Jurnale Hârtie Ruletă Scrisori Reviste Dicționare Calculator Imprimantă Cărți de poezii	Aparate foto Cameră digitală Telefoane smart Software Calculator Imprimantă Hârtie de fotografii Jurnale Mijloc de transfer Obiecte de desenat Obiecte de pictat	Ruletă Scrisori Panglică Butoni Țesătură Pâslă Ață Lână Umplutură Șir Vopsea	Fotografii Cameră digitală Telefoane smart Software Grafică Software video Tabletă Aplicații de grafică Calculatoare Imprimantă Hârtie foto

Orientări pentru configurarea atelierului de lucru

1. Atelierul ar trebui să promoveze un mediu sigur, de sprijin și pozitiv.
2. În practică, facilitățile ar trebui să dispună de băuturi răcoritoare, răcire, încălzire, iluminat, acces pentru persoanele cu handicap și toalete
3. În cazul în care oricare dintre conținuturi este angoasant pentru persoane, ar trebui să se ofere sprijin adecvat
4. Participanții ar trebui să fie conștienți de faptul că în timpul atelierului pot apărea gânduri sau emoții negative
5. Personalul ar trebui să își cunoască rolurile și să știe ce trebuie să facă în caz de suferință. Participanții ar trebui să știe, de asemenea, ce trebuie să facă în caz de suferință.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/workshop-guidelines/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Linii directoare pentru înființarea atelierului dvs.

6. Clarificarea proprietății materialului artistic și a utilizării lucrărilor de artă . Clarificați dacă va fi postat vreun conținut pe rețelele de socializare.
7. Furnizați, dacă este necesar, formulare de consimțământ (în special pentru fotografiile realizate în timpul atelierului)
8. Limitați utilizarea telefoanelor mobile și a dispozitivelor tehnologice
9. Clarificați normele grupului și așteptările grupului/individuale (a se vedea slide-urile următoare)
10. Încurajați toți participanții să participe și să se implice în discuții. Și oferiți-le posibilitatea de a aborda preocupările în privat.

Important: În cazul în care un membru se retrage din grup, anunțați întregul grup. Documentați fiecare retragere.

Sursa <https://arttherapyresources.com.au/workshop-guidelines/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Structura ședinței de art-terapie

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

I- Înaintea realizării activității artistice

Stabilirea nevoilor de ajutor

Culegerea de informații despre persoane

Asigurați-vă că persoanele înțeleg ce este terapia prin artă

Descrieți beneficiile art-terapiei, procesul ședinței, abordați orice reticență

Dacă cunoașteți deja persoana sau dacă ați avut deja o ședință anterioară, discutați despre cum se simte ea

Stabiliți obiectivul (obiectivele) sesiunii. Ex: concentrarea asupra sinelui, obținerea controlului, abordarea problemelor familiale sau a problemelor legate de mediu (îngrijire, rețele sociale).

Source: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Structura ședinței art-terapie

II- Realizarea activității artistice

- Care este mediul artistic? Ex: pictură, desen, sculptură
- Care este tema? Impusă sau aleasă de ei înșiși? De exemplu: furie, boală, familie, prietenie, memorie etc.
- Care este procesul? Sunteți directiv sau nondirectiv? De exemplu: dacă persoana în vârstă are probleme cognitive, este posibil să doriți să dați instrucțiuni mai precise pentru a evita confuzia.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Structura ședinței de art-terapie

II- Realizarea activității artistice

Pasul 1: Prezentați exercițiul artistic împreună cu sugestii de materiale de folosit. Acest lucru poate varia în funcție de obiectivul terapeutic.

Pasul 2: Fiți deschiși la feedback-ul persoanei (persoanelor) și păstrați procesul de realizare a artei flexibil și adaptabil la reacțiile și nevoile acestora (acestora). Este esențială luarea deciziilor și libertatea de alegere din partea persoanei (persoanelor).

Pasul 3: În timp ce persoana/persoanele face artă, puteți, dacă doriți, să luați notițe. Scopul dumneavoastră este în primul rând de a observa.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Structura ședinței de art-terapie

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

II- Realizarea activității artistice

- Pasul 4: Răspundeți la întrebări și îndoieli. Dacă este necesar, ghidați persoana (persoanele) cu expertiza dumneavoastră și chiar dacă apare, liniștiți-o (le). Ex: " Nu știu să pictez ", " Nu am nici o speranță cu arta ".

Foarte important: Evaluați orice deficiență fizică și cognitivă. Sarcinile de terapie prin artă ar trebui să respecte acest lucru, astfel încât persoana (persoanele) să nu se simtă inconfortabil sau copleșit(e). Trebuie evitate durerea fizică și frustrarea.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Structura ședinței de art-terapie

Ce putem observa?

- Era persoana tensionată?
- A fost impulsivă?
- Era organizată?
- A existat vreo ezitare? Sau un proces de luare a deciziilor puternic?
- Atitudinea persoanei (persoanelor) a fost independentă? Sau avea nevoie de mai multă îndrumare?
- Care a fost limbajul corpului? Expresia facială? Reacția în timpul procesului artistic.
- Persoana (persoanele) este (sunt) mulțumită (mulțumite) sau foarte critică (critice) față de lucrarea artistică?
- A fost persoana (persoanele) interesată (interesate) sau neinteresată (neinteresate)? - - Care a fost cantitatea de energie în timpul activității?

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Structura ședinței de art-terapie

III- Dupa realizarea activității artistice

- Discuții

Evaluarea eficienței ședinței de terapie (vezi slide-urile finale)

Întrebări pe care să le adresați persoanei (persoanelor):

La ce s-au gândit în timp ce făceau artă?

Ce părere au avut despre materialul pe care l-au folosit?

A apărut vreun sentiment copleșitor în timpul procesului creativ?

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Structura ședinței de art-terapie

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

III- Dupa realizarea activității artistice

- Au observat o schimbare a stării de spirit în timpul activității?
- A apărut vreun sentiment de frustrare sau furie, fie în timpul activității artistice, fie în legătură cu rezultatul/lucrarea artistică?
- Ce idei le-au venit în minte cu privire la situația lor actuală?
- Lucrarea de artă a trezit amintiri?

Amintiți-vă: Folosiți întrebări deschise, aveți grijă la propriile prejudecăți.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/happens-art-therapy-session/>

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Structura ședinței de art-terapie

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

ORARUL

Introducere și încălzire (10-30 minute)

Începeți să explicați obiectivele grupului, regulile de bază și limitele grupului (vezi slide-urile următoare)

Adunați oamenii, faceți-i să se relaxeze înainte de a se cufunda în experiență. Dacă oamenii nu se cunosc între ei, lăsați ceva timp pentru prezentări. Stimulați-i să își împărtășească sentimentele. Exemplu de activitate: dați o bucată de hârtie și fiecare face un desen sau un semn pe ea.

Sursa: Liebmann M, 2004, Art Therapy For Groups A Handbook of Themes And Exercises

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Structura ședinței de art-terapie

Orarul

Lucrări artistice (20-45 min)

În funcție de mediul și tematica prestabilite. Puteți adapta tematica și mediul în următoarele sesiuni în funcție de feedback-ul grupului. Oferiți spațiu pentru reflecție verbală.

Discutarea imaginilor (30 - 45 min) - Este un cerc de închidere pentru a reflecta asupra experienței grupului. Urmăriți întrebările de feedback (diapozitivul anterior)

Încheiere (5 - 10 min) - Amintiți-vă de următoarea sesiune sau mulțumiți participanților

Sursa: Liebmann M, 2004, Art Therapy For Groups A Handbook of Themes And Exercises

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

T.C. ANKARA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

Gestionarea grupului de art-terapie

Obiectivele grupurilor

A oferi un spațiu sigur cu ceilalți

Să promoveze creativitatea și implicarea în artă

Să exploreze modalități de utilizare a artei pentru autoreglare

Să găsească noi modalități de exprimare și transformare a emoțiilor

Pentru a construi conștiința de sine și a celorlalți. Să exploreze diferite modalități de relaționare cu ceilalți.

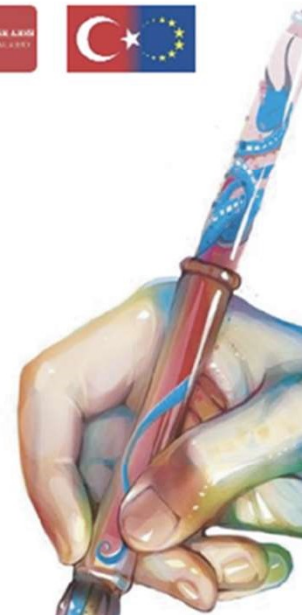
Pentru a rupe izolarea prin socializare

Sursa: Liebmann M, 2004, Art Therapy For Groups A Handbook of Themes And Exercises

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Gestionarea grupului de art-terapie

Limitele și regulile grupului

Respect pentru toți membrii

Pauze personale (pauze de masă, pauze de toaletă)

Confidențialitate

Participarea echilibrată a tuturor

Țineți evidența prezenței/absenței prin intermediul unei foi de prezență

Luați în considerare factorii și situațiile individuale din cadrul grupului

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/welcome-art-therapy-resources/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erıstat

Gestionarea grupului de terapie prin artă

Factori de membri individuali

Demografic (vârsta, nivel de educație)

Dizabilități și nevoi speciale

Boala

Tulburare neurocognitivă

Dificultăți de învățare

Acomodarea îngrijitorilor (eventual)

Nivelul abilităților sociale

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/welcome-art-therapy-resources/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Artistat

Gestionarea grupului de art-terapie

Principii principale de reamintit participanților

Nu este vorba de a produce opere de artă frumoase

Este vorba despre explorarea într-un mod deschis. Nu există un mod corect de a face acest lucru.

Relaxează-te, nimeni nu este aici să te judece

Îți poți exprima sentimentele folosind materiale artistice. Artă folosită în mod personal

Nu există o abilitate sau un dizabilitate

Mâzgăliturile și semnele sunt în regulă. Nu căutăm o lucrare finalizată.

Sursa: Liebmann M, 2004, Art Therapy For Groups A Handbook of Themes And Exercises

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erıstat

Gestionarea grupului de art-terapie

Facilitatorul: ce persoane, ce roluri?

Programul grupului: locul, locația și durata sesiunii sunt clare pentru toți.

Mărimea grupului: mărimea grupului nu este excesivă (4 persoane care să nu depășească 10).

Obiectivele grupului: stabilite și clare. Legate de sănătate mintală și abilități sociale

Oferiți o structură: linii directoare pentru introducere, lucrări de artă, discuții și concluzii.

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/welcome-art-therapy-resources/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Edistat

Configurarea unei sesiuni individuale

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elıstat

Pentru intervențiile de terapie individuală, întrebați-vă (1)

1. Terapia prin artă îndeplinește un obiectiv stabilit de către persoană?
2. Este terapia prin artă adecvată pentru vârsta de dezvoltare a persoanei?
3. Este terapia prin artă simplu de urmat, fără instrucțiuni complexe?
4. Terapia prin artă încurajează înțelegerea personală și exprimarea emoțiilor?
5. Ce strategii de adaptare sunt introduse prin intermediul art-terapiei?

Sursa: <https://arttherapyresources.com.au/art-intervention/>

Configurarea unei sesiuni individuale

Pentru intervențiile de terapie individuală, întrebați-vă (2)

6. Asigură reglarea emoțională? Va ajuta la înțelegerea emoțiilor, gândurilor și comportamentelor?
7. Încurajează abilitățile de rezolvare a problemelor?
8. Oferă intervenția un cadru pozitiv pentru persoană?
9. Este intervenția practică?
9. Poate fi reprodusă terapia prin artă?
10. Se concentrează pe persoană?

Source: <https://arttherapyresources.com.au/art-intervention/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Configurarea unei sesiuni individuale

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

Once you have developed your art therapy intervention is developed, you can create a simple template to record the procedural parts of your art therapy intervention. This can be kept very simple as shown in the example below:

ART THERAPY INTERVENTION PROCEDURE:

Art therapy intervention title: _____

Suggested art materials: _____
_____

Instructions: _____
_____

Client Discussion: _____
_____
_____

BLOG POST LINK: <https://arttherapyresources.com.au/art-interventions>

Evaluarea- 1

Diagnoza Serii de desene / Diagnosis Drawing Series (DDS)

Ce este? Este format din trei desene separate. Elementele formale ale desenelor sunt evaluate cu ajutorul unei descrieri standardizate. Datele sunt legate de diverse diagnostice DSM. A fost administrat pentru prima dată unui pacient într-un institut psihiatric din Virginia în 1982. De asemenea, poate fi utilizat în cabinete private sau în orice cadru de terapie prin artă. Persoana care îl administrează ar trebui să fie instruită pentru utilizarea sa. Are o validitate procedurală bună în comparație cu instrumentele de diagnosticare existente.

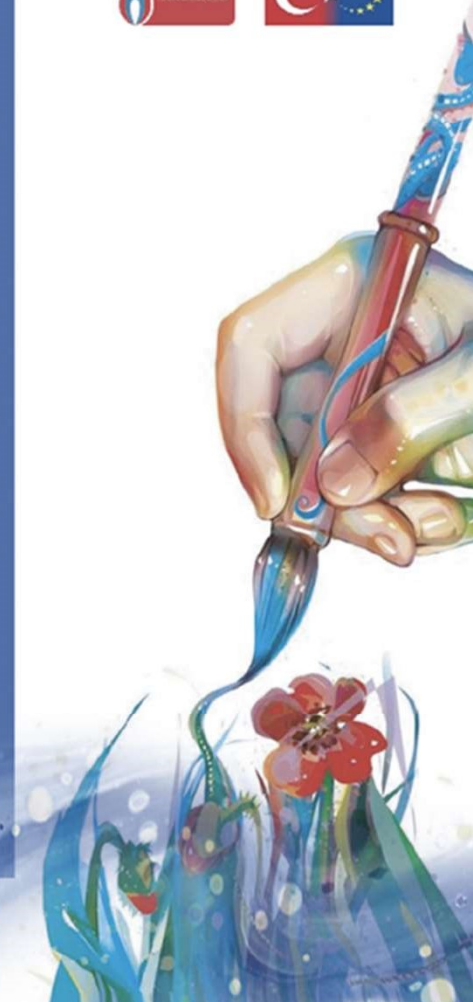
Ce material? Hârtie albă format 12x16, 12 markere (negru, maro, portocaliu, portocaliu, galben, roșu, roz aprins, magenta, violet, turcoaz, albastru închis, verde și verde închis).

Sursa: <https://prezi.com/lybz8c8unbvn/the-diagnostic-drawing-series-an-art-therapy-assessment/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Elistat

Evaluarea

Diagnoza Serii de desene

Cum se utilizează? Persoanele trebuie să creeze trei desene, folosind 15 minute pentru fiecare desen. Alocați câte o foaie de hârtie pentru fiecare desen. Desenul 1: "faceți un desen folosind acest material". Desenul 2: "Desenează un copac". Desenul 3: "Faceți o imagine a ceea ce simțiți folosind linii, forme și culori".

Ce se evaluează? Comportamentul și aspectul, utilizarea materialului artistic, elementele formale (utilizarea spațiului, calitatea liniei, culoarea, abstract sau reprezentativ). Desenul 1 se concentrează pe cât de mult împărtășește persoana, pe mecanismele de apărare, pe mecanismele de adaptare ca răspuns la stres. Desenul 2 se concentrează pe o imagine simbolică care descrie o stare psihică și reprezentarea de sine. Desenul 3 se concentrează pe latitudinea de exprimare, de la abstract la reprezentație, de la personal la stereotip și banal. Necesită mai multă gândire și control decât celelalte.

De reținut: Nu este permisă vorbirea în timpul desenului, dar desenul ar putea fi discutat ulterior.
Sursa: <https://prezi.com/lybz8c8unbvn/the-diagnostic-drawing-series-an-art-therapy-assessment/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

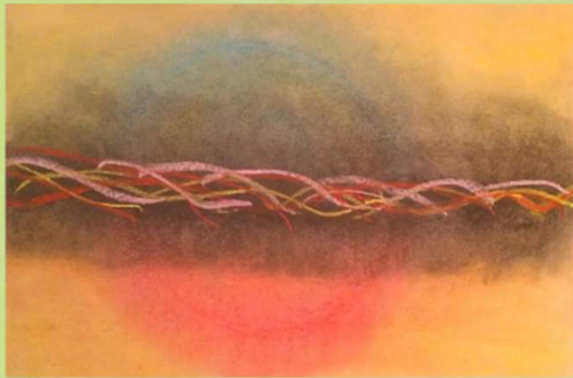
Evalurea – DDS

Diagnoza Serii de desene

Desenul copacului

Desen care exprimă emoțiile folosind forme, linii și culori

Fotografie folosind materialele

Sursa: <https://prezi.com/lybz8c8unbvn/the-diagnostic-drawing-series-an-art-therapy-assessment>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Evaluare

Persoană care culege un măr dintr-un copac / Person picking an apple from a tree Assessment (PPAT)

Ce este? Creată de Lowenfeld (1930), utilizată ca tehnică de evaluare formală standardizată de Gantt & Tabone (1987). Se concentrează mai degrabă pe forma obiectivă a desenului decât în conținutul subiectiv. Un accent pe modul în care oamenii desenează mai degrabă decât pe ceea ce desenează.

Ce material? Hârtie albă de dimensiune 12x16, 12 markere (negru, maro, portocaliu, portocaliu, galben, roșu, roz aprins, magenta, violet, turcoaz, albastru închis, verde și verde închis).

Cum se utilizează? Instrucțiunile sunt simple, persoana trebuie să "deseneze o persoană care culege un măr dintr-un copac". Acordați-i persoanei atâta timp cât este necesar.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Evaluarea- 2

Persoană care culege un măr dintr-un copac /Person picking an apple from a tree Assessment (PPAT)

Ce se evaluează? Aceasta a fost folosită în spitalele de psihiatrie. Gantt & Tabone au adunat desene cu "echivalentul grafic al simptomelor". Erau pacienți diagnosticați cu depresie majoră, schizofrenie, tulburare bipolară (faza maniacă).

Concluzii: Persoanele depresive folosesc adesea mai puține culori, nu prea multe detalii și nu folosesc mult spațiu pe hârtie. Persoanele cu schizofrenie folosesc mai puține culori sau culori nepotrivite, puține detalii, calitate nerealistă, neregulată.

De reținut: Evaluați lucrarea de artă după ce este terminată. Observațiile și interviurile nu sunt necesare.

Source: <https://prezi.com/grxsvetqstyo/ppat-assessment/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Evaluarea (2)

Persoana care culege un măr dintr-un copac

Gantt & Tinnin, 2007 <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S019745560600092X>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Evaluarea- 1

Elemente formale Scala de terapie prin artă (1) /Formal Elements Art Therapy Scale (FEATS)

Ce este? Folosit ca tehnică de evaluare formală standardizată de Gantt & Tabone (1998). Se pornește de la imaginea din PPAT (a se vedea diapozitivul anterior). Evaluarea FEATS oferă un manual detaliat și imagini detaliate care ilustrează scala. Populația testată este categorisită, iar manualul este bine explicat. Cu toate acestea, această evaluare are nevoie de mai multe cercetări empirice, în special cu copii.

Source: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/07421656.2009.10129372> and <http://sara-crafton.blogspot.com/2008/10/formal-elements-art-therapy-scale.html>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

Evaluarea – 2

Elemente formale Scala de terapie prin artă (2)/ Formal Elements Art Therapy Scale (FEATS)

Cele 14 elemente ale scalei:

Proeminența culorii

(2) Potrivirea culorii

(3) Focalizarea energiei aplicate

(4) Spațiul utilizat

(5) Integrare: Obiectele se potrivesc între ele și relaționează unele cu altele?

(6) Logică: Imaginea are sens?

(7) Realism: Este imaginea realistă?

(8) Rezolvarea problemelor: Cum face persoana să obțină merele?

(9) Dezvoltare grafică normală

(10) Detalii

(11) Calitatea liniilor

(12) Persoana

(13) Rotația și amplasarea liniei de bază: Există figuri existente pe un plan rotit?

(14) Perseverența: Continuă persoana să adauge detalii dincolo de ceea ce se așteaptă în mod obișnuit?

Sursa: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/07421656.2009.10129372> and <http://sara-crafton.blogspot.com/2008/10/formal-elements-art-therapy-scale.html>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Élistat

